

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส19840 *ส.ค.* ✓
วันที่ : ๑6576/59 *5.760*
วันที่ : 26 เม.ย. 59 เวลา : 10:30

ที่ พณ ๐๘๐๓/ ๑๙๖๓

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. คำชี้แจงความจำเป็นการตรากฎหมาย จำนวน ๑๔๐ ชุด
๓. บันทึกวิเคราะห์สรุป บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมบัญชีเปรียบเทียบ จำนวน ๑๔๐ ชุด
๔. บันทึกวิเคราะห์สรุป บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับ
ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
พร้อมบัญชีเปรียบเทียบ จำนวน ๑๔๐ ชุด

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔
(๒) ทั้งนี้รอนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบ
ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีบทบัญญัติบางมาตราที่ส่งผลกระทบต่อ
การประกอบธุรกิจในปัจจุบันและมีผลต่อการประเมินจัดอันดับเรื่องความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing
Business) ของธนาคารโลก เช่น เรื่องตราประทับของบริษัท เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ใบหุ้นนั้นต้องให้กรรมการ
ลงลายมือชื่อเองคนหนึ่งเป็นอย่างน้อยและประทับตราของบริษัทเป็นสำคัญ ส่งผลให้ในทางปฏิบัติเข้าใจได้ว่า
กฎหมายบังคับให้ทุกบริษัทจำเป็นต้องมีตราประทับ ซึ่งต้องใช้ต้นทุนและเวลาในการจัดทำตราประทับ แต่โดย
หลักการของกฎหมายนั้นต้องการให้เป็นทางเลือก เนื่องจากตราประทับไม่ได้เป็นรายการที่กำหนดให้มีในหนังสือ
บริคณห์สนธิ ซึ่งต่างจากการลงทะเบียนห้างหุ้นส่วนสามัญ นอกจากนี้กฎหมายมิได้มีการกำหนดระยะเวลาการ
จ่ายเงินปันผลของบริษัทจำกัด ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลในเรื่องการคุ้มครองนักลงทุนรายย่อย และหลักการเรื่องการ
ควบบริษัทนั้นไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตลาดทุนไทย เนื่องจากการควบบริษัทตามกฎหมายนั้น ทำให้บริษัทเดิม
สิ้นสภาพไป และเกิดบริษัทใหม่ขึ้นมาแทนที่ ก่อให้เกิดความไม่สะดวกในทางปฏิบัติกรณีบริษัทประสงค์จะดำเนิน
กิจการโดยยังคงบริษัทเดิมอยู่ต่อไป เนื่องจากมิได้มีบทบัญญัติรองรับไว้ให้สามารถเลือกได้ว่าเมื่อควบบริษัทเข้ากัน
แล้วจะเกิดบริษัทที่มีสภาพความเป็นนิติบุคคลใหม่ หรือให้บริษัทหนึ่งบริษัทใดยังคงมีสภาพนิติบุคคลเดิมอยู่ เป็นต้น

๑.๒ ปัจจุบัน ธนาคารโลก (World Bank) ได้ทำการสำรวจและจัดอันดับความยาก - ย่าง ในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) โดยมีตัวชี้วัดในเรื่องต่างๆ เช่น การเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business) และการคุ้มครองนักลงทุนรายย่อย (Protecting Minority Investors) โดยรายงานการสำรวจและจัดอันดับของธนาคารโลกจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนในการตัดสินใจเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย ดังนั้นประเทศไทยจึงสมควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถดำเนินธุรกิจได้ง่ายขึ้น ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเริ่มต้นธุรกิจ และการคุ้มครองนักลงทุนรายย่อยนั้น คือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนและบริษัท

๑.๓ รัฐบาลมีนโยบายให้ส่วนราชการปรับปรุงบริการของภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ เพื่อให้ผลการประเมินของธนาคารโลกต่อด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยดีขึ้น เพราะมีความเชื่อมั่นในการลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย ดังนั้น คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเฉพาะกิจเกี่ยวกับการยกระดับมาตรฐานและลดขั้นตอนระยะเวลาการปฏิบัติราชการ เพื่ออำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน จึงมีคำสั่งที่ ๑/๒๕๕๘ เพื่อวิเคราะห์กระบวนการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐให้เกิดแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ มีการทบทวนปรับปรุงกฎหมายภายใต้ความรับผิดชอบของกรม โดยลดอุปสรรคและให้การสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน

๑.๔ เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติบางประการที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขปรับปรุง และบทบัญญัติบางประการที่สร้างภาระโดยไม่จำเป็นแก่ประชาชน ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ในขณะที่สภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ประเทศต่างๆ มีการปรับตัวเพื่อให้แข่งขันได้ โดยเฉพาะการปฏิรูปในด้านการจัดตั้งธุรกิจเป็นเรื่องที่มีการปฏิรูปมากที่สุดในรอบปีที่ผ่านมา เช่น เมียนมาร์ได้มีการลดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำและปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานจัดตั้งธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงเพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรค และเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินกิจการให้กับผู้ประกอบการ

๑.๕ กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จึงได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนและบริษัท เพื่อลดอุปสรรคการเริ่มต้นธุรกิจ ซึ่งมีผลต่อการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก และสอดคล้องกับแผนพัฒนาตลาดทุนไทย (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เป็นการปรับปรุงกฎหมายเพื่อลดขั้นตอน อุปสรรค และอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ พร้อมทั้งให้สอดคล้องกับการประเมินเพื่อจัดอันดับความยาก - ย่างในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ของธนาคารโลก และแผนพัฒนาตลาดทุนไทย (ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓) จึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ ซึ่งต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการจัดอันดับความยาก - ย่างในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก ตามรายงาน Doing Business ๒๐๑๗

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มีทั้งหมด ๑๐ มาตรา แก้ไขเพิ่มเติมประเด็น ดังต่อไปนี้

๑) แก้ไขบทบัญญัติเรื่องการบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องไปยังลูกหนี้ให้สามารถกระทำได้โดยผ่านระบบเครือข่าย (ร่างมาตรา ๓)

๒) แก้ไขบทบัญญัติให้บุคคลใดๆ ตั้งแต่สองคนขึ้นไปจะเริ่มก่อการและตั้งเป็นบริษัทจำกัดก็ได้ (ร่างมาตรา ๔)

๓) แก้ไขบทบัญญัติเรื่องการประทับตราบริษัทลงในใบหุ้น (ร่างมาตรา ๕)

๔) แก้ไขบทบัญญัติเรื่องการประชุมใหญ่ให้ชัดเจนว่าต้องมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยสองคนมาเข้าประชุม (ร่างมาตรา ๖)

๕) เพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อกำหนดระยะเวลาในการจ่ายเงินปันผลโดยให้จ่ายเงินปันผลภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ประชุมใหญ่หรือกรรมการลงมติ (ร่างมาตรา ๗)

๖) แก้ไขบทบัญญัติเรื่องศาลอาจสั่งให้เลิกบริษัทจำกัดด้วยเหตุว่าถ้าจำนวนผู้ถือหุ้นลดน้อยลงจนเหลือไม่ถึงสองคน (ร่างมาตรา ๘)

๗) แก้ไขบทบัญญัติส่วนที่ ๙ การควบบริษัทจำกัดเข้ากัน โดยเมื่อควบกันแล้วจะเกิดบริษัทที่มีสภาพความเป็นนิติบุคคลใหม่ หรือให้บริษัทหนึ่งบริษัทใดยังคงมีสภาพนิติบุคคลเดิมอยู่ (ร่างมาตรา ๙)

๘) แก้ไขบทบัญญัติให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่มีผู้เป็นหุ้นส่วนตั้งแต่สองคนขึ้นไปอาจแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

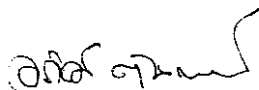
๔.๒ ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มีทั้งหมด ๓ มาตรา โดยแก้ไขเพิ่มเติมประเด็น เรื่องการกำหนดความผิดกรณีบริษัทไม่โฆษณาหรือไม่ส่งคำบอกกล่าวหรือจัดการควบบริษัทโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๓๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ที่เสนอมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภิรดี ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๖๔-๗๓

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๒